

Ақиқат деген не? — Бірінші нөмір

Ақиқаттың қаңқасы: Аян, пайғамбарлық параллельдер және Альфа мен Омега

Jeff Pippenger
2023-08-05

Ақиқат не екені туралы тақырыпқа кіріспес бұрын, осы зерттеуді Аян кітабының бірінші тарауының алғашқы үш аятымен бастағанымызды, содан кейін Илияс туралы мақала қосқанымызды атап өтеміз. Бұл зерттеулердің бірнеше мақсаты бар: пайғамбарлықтағы Америка Құрама Штаттарының рөлін айқындау, Иса Мәсіхтің Аянының хабарын ашу, пайғамбарлардың Құдай халқының рәміздері ретіндегі рөлін тану және Исаның Әліппе мен Омега екенінің нені білдіретінінің салдарын қарастыру. Біз Аян кітабының алғашқы үш аяты Аяның соңғы аяттарымен сәйкес келіп, өзара үйлесетінін, әрі екі жағдайда да — бастауында да, соңында да — Иса Өзін Әліппе мен Омега, басы мен соңы, алғашқы және соңғы деп танытатынын көрсеттік.

Біз Илияс туралы қысқаша талқылауды екінші зерттеуде Киелі кітаптың кіріспе аяттарының Ескі де, Жаңа Өсиеттің де қорытынды аяттарымен өзара үйлесетінін көрсету үшін, әрі бұдан басқа, Жаңа Өсиеттің кіріспе аяттары да Киелі кітапты тұтасымен болсын, не екі Өсиет ретінде болсын, оны қай жағынан алсаңыз да, оның басталуымен де, аяқталуымен де сәйкес келетінін дәлелдеу үшін қолдандық.

Біз дамытуды көздеп отырған тағы бір мәселе — Құдайлықтың тарих бойы құдайлық болмысты біртіндеп ашып келгенін түсіну. Сондықтан да біз Киелі кітаптағы өсиет тарихы тақырыбында уақыт ілгерілеген сайын, Құдай Өзінің әртүрлі есімдерінің рәміздігі арқылы Өзінің болмысын қадам сайын барған сайын көбірек ашқанын атап өттік. Құдіретті Құдай Ыбырайымға сөйледі, сол Құдай Мұсаға да сөйледі, бірақ Мұсаға бұдан былай Оның есімі Иегова деп танылуға тиіс екенін білдірді. Ал Мәсіх келгенде, Ол Өзін Ескі Өсиетте белгісіз болған есіммен таныстырды; тек Даниял кітабының үшінші тарауында бір бабылдың сол есімге қатысты бір ғана айтылымы бар. Иса Өзінің Әкенің жалғыз туғаны екенін ғана мәлімдеп қойған жоқ, сонымен бірге сол нақты өсиет тарихында Өзін Адам Ұлы ретінде де танытты. Құдай сондай-ақ Адвентизмнің басталуымен өсиетке кірген кезде, Миллериттік Адвентизмге де бір есім берді.

«Осы кезде, біз ақырға соншалық жақын тұрған шақта, іс жүзінде дүниеге соншалық ұқсап кетуіміз керек пе, сонда адамдар Құдайдың аталған халқын табуға бекер қарасын ба? Құдайдың таңдаған халқы ретіндегі біздің айрықша ерекшеліктерімізді дүниенің бере алатын қандай да бір пайдасы үшін кімде-кім сата ма? Құдай заңын бұзатындардың ілтипаты зор құндылық деп есептеле ме? Жаратқан Ие Өз халқы деп атағандар ұлы «Мен Бармыннан» жоғары қандай да бір билік бар деп ойлауы керек пе? Бізді Жетінші күн адвентистері еткен сенімнің айырым белгілерін өшіруге ұмтылуымыз керек пе?»
Evangelism, 121.

Жетінші күн адвентистеріне берілген атауды Иеміздің Өзі берді, ал Уайт апай адвентистерді жиі Құдайдың аталған халқы деп атайды. «Аталған» деген сөз атау берілген дегенді білдіреді. Уайт апай Құдайдың аталған халқы деп белгілейтін жалғыз екі қауым — ежелгі Израил мен қазіргі Израил.

Сондықтан біз Аян кітабын зерттеуімізді жалғастыра отырып, мен Филадельфиялықтарға ашылатын, сондай-ақ жүз қырық төрт мың ретінде бейнеленетін «жаңа есім» сынақ мерзімі жабылардың дәл алдында мөрі ашылатын пайғамбарлық құпияның үлкен бөлігі болып табылады деп ұсынамын.

Жеңгенді Мен Өз Құдайымның ғибадатханасында бағана қыламын, және ол енді сыртқа шықпайды; әрі Мен оның үстіне Өз Құдайымның атын, және Өз Құдайымның қаласының — көктен, Менің Құдайымнан түсетін жаңа Иерусалимнің — атын жазамын; сондай-ақ оның үстіне Өзімнің жаңа атымды жазамын. Құлағы бар адам Рухтың қауымдарға не айтып тұрғанын естісін. Аян 3:12, 13.

Соңғы ескерту хабары — Иса Мәсіхтің Аян кітабының хабары, әрі ол Оның мінез-құлқының аяны болып табылады.

«Күйеу жігіттің келуін күтушілер халыққа: “Міне, сендердің Құдайларың”, — деп айтуы тиіс. Мейірім нұрының соңғы сәулелері, дүниеге берілетін рақымның соңғы хабары — Оның сүйіспеншілікке толы мінез-құлқының ашылуы. Құдайдың балалары Оның ұлылығын танытуы тиіс. Өз өмірі мен мінез-құлқы арқылы олар Құдай рақымының өздері үшін не істегенін көрсетуге тиіс». Christ’s Object Lessons, 415, 416.

Иса Мәсіхтің Сөз ретіндегі болмысына қатысты жазбаға енгізетініміз бұдан әлдеқайда көп, бірақ енді «ақиқат» сөзін қарастырамыз. «Ақиқат» туралы түсінік, сондай-ақ «ақиқат» сөзінің өзі және «ақиқат сөзі» дегенді құрау үшін қолданылған әріптер де Мәсіхтің мінез-құлқын түсіну болып табылады.

Сонда Пилат Оған: Ендеше, Сен патшасың ба? — деді. Иса жауап берді: Менің патша екенімді өзің айтып тұрсың. Мен осы үшін тудым және осы себеппен дүниеге келдім: ақиқатқа куәлік ету үшін. Ақиқаттан болған әркім Менің даусымды тындайды. Пилат Оған: Ақиқат деген не? — деді. Осыны айтқан соң, ол тағы да яһудилерге шығып, оларға: Мен Одан ешбір айып таппаймын, — деді. Жохан 18:37, 38.

Аятта «ақиқат» деп аударылған грек сөзі еврей тіліндегі бір сөзден алынған; ол әрі әріп, әрі тіпті сан болып табылады. Еврей әліпбиінің алғашқы әрпі — «алеф». Шын мәнінде, еврей әліпбиінің алғашқы екі әрпі «алеф» пен «бет», және олар грек әліпбиінің алғашқы екі әрпі — альфа мен бетаға өте ұқсас. Екеуі бірігіп, «алфавит» сөзінің түбірін құрайды. Сондықтан «альфа» сөзі (еврей әрпі алефтен шыққан) әріп, сөз, сан ретінде, сондай-ақ Исаның көптеген есімдерінің бірі ретінде де қолданылады.

Пилат: «Ақиқат деген не?» — деп сұрағанда, Иса оған Өзінің «дүниеге келгенінің» де, сондай-ақ «туғанының» да себебі «ақиқатқа» куәлік ету екенін әлдеқашан айтып қойған еді. Ол бұған қоса: «Ақиқаттан болған әркім» Оның даусын еститінін айтты.

Осы пайғамбарлықтың сөздерін оқитын, оны еститін және онда жазылғандарды сақтайтын адам бақытты; өйткені уақыт жақын. Аян 1:3.

АҚИҚАТ: G225—G227-ден; ақиқат: – шынайы, X шынында, ақиқат, хақиқат. G227—G1-ден (болымсыз бөлшек ретінде) және G2990-ден; шынайы (жасырмайтын ретінде): – шынайы, шынында, ақиқат. G1; А. Еврей тілінен шыққан; әліпбидің алғашқы әрпі: ауыспалы мағынада ғана (сан ретінде қолданылуына байланысты) бірінші. Альфа.

Иса оған: «Жол да, ақиқат та, өмір де — Менмін; Әкеге Мен арқылы ғана бара алады», — деді. Жохан 14:6.

Иса: «Мен... шындықпын»,— деген кезде, Ол Өзінің әріп, сан және «альфа» әрпіне арналған сөз екенін айтып тұрған еді; ал «альфа» сөзі де, «альфа» саны да — бәрі де «шындық». Даниял кітабында Мәсіх Өзін керемет Санақшы ретінде ашты; бұл — Даниялдың сегізінші тарауында «сөйлеген бір әулие» деп аударылған еврейше «Palmoni» сөзінің анықтамасы.

Сонда мен бір әулиенің сөйлеп тұрғанын естідім; және басқа бір әулие сөйлеп тұрған сол белгілі әулиеге былай деді: «Күнделікті құрбандық туралы, әрі қаңыратып-жоятын күнә туралы аян қашанға дейін созылады, сонда киелі үй де, жасақ та тапталып беріле ме?» Сонда ол маған былай деді: «Екі мың үш жүз күнге дейін; содан кейін киелі үй тазарады». Даниял 8:13, 14.

Он үшінші аяттағы сол «бір әулие» — «Палмони», яғни ғажайып санаушы, немесе құпиялардың санаушысы. Осы екі аятта 2300 жыл туралы пайғамбарлық және 2520 жылға қатысты екі пайғамбарлық баяндалған. 2300 жылдық пайғамбарлық «киелі орынға» қатысты, ал 2520 жылдық екі пайғамбарлық «қосынға» қатысты, өйткені киелі орын да, қосын да Рим тарапынан тапталып-жаншылатын еді. 2520 жылдық пайғамбарлық Құдайдың киелі орны мен халқының тапталуын білдіреді. Иса Өзін құпиялардың ғажайып санаушысы ретінде таныстыратын дәл сол Киелі кітаптағы тұста уақытқа негізделген, өзара терең байланысқан үш пайғамбарлық берілген. Мәселе тек Оның Өзін уақыттың Иесі ретінде таныстыру үшін осы екі аятты таңдағанында ғана емес, қайта, Өзін ашып көрсететін осы екі аят Оның қазіргі рухани Израилмен қашан келісімге кіретінін де көрсетеді, әрі дәл осы екі аят Адвентизмнің іргетасы мен орталық тірегі болып табылады.

«Адвенттік сенімнің негізі де, өзекті тірегі де бәрінен бұрын болған Киелі жазба: “Екі мың үш жүз кеш пен таңға дейін; содан кейін қасиетті орын тазартылатын болады”. [Даниял 8:14.]» «Ұлы күрес», 409.

1798 жылы ақыр заман кезінде Даниял кітабының мөрі ашылды, әрі тарихта бірінші періштенің хабары келді; бұл Жетінші күн адвентизмінің бастауы болған Миллер қозғалысы дәуірінде орын алған пайғамбарлық білімнің артуын белгіледі. Даниял кітабының мөрі миллершілерге ашылғанда, Палмониден келген хабар — уақыт туралы хабар — түсінілді. Құдай Сөзі ешқашан жаңылмайды, әрі Ол әрдайым ақырды бастауымен айқындайды. Сондықтан Адвентизмнің ақырында, Миллер тарихындағыдай, Оның мінез-құлқының ашылуы сөзсіз болады. Бұл шындық Адвентизмнің басталуы мен аяқталуына негізделген, бірақ ол сондай-ақ Даниял кітабы мен Аян кітабының арасында айтылған өзара байланысқа

да негізделген. Даниял мен Аян бір кітапты бейнелейді, әрі сол бейнелеуде олар екі куәгер болып табылады: біріншісі — Даниял, соңғысы — Аян.

«Даниял мен Аян кітаптары — біртұтас. Бірі — пайғамбарлық, екіншісі — аян; бірі — мөрленген кітап, екіншісі — ашылған кітап». Seventh-day Adventist Bible Commentary, 7-том, 972-бет.

Даниял мен Аян — екі кітап бола тұра, бір кітап; Киелі кітаптың Ескі және Жаңа, яғни басы мен соңы болып бөлінгенімен, бір кітап екені сияқты. Аян кітабының он бірінші тарауында Мұса мен Илияс ретінде көрсетілген екі куәгер — Ескі және Жаңа Өсиеттер.

Екі куәгер туралы пайғамбар әрі қарай былай деп жариялайды: «Бұлар — жердің Құдайының алдында тұрған екі зәйтүн ағашы мен екі шамдал». Забур жыршысы: «Сенің сөзің — аяғыма шырақ, жолыма жарық», — деді. Аян 11:4; Забур 119:105. Екі куәгер Ескі және Жаңа Өсиет Жазбаларын бейнелейді». Ұлы күрес, 267.

Даниял мен Жохан — екеуі де қудаланған, екеуі де тұтқынға алынған, екеуіне де жазып қалдыру үшін пайғамбарлық тарихтың бірдей желісі берілген, екеуі де жүз қырық төрт мыңды бейнелейтін, екеуі де Иерусалимнің қирауынан кейінгі кезеңде өмір сүрген, екеуі де өлім мен қайта тірілудің нышандары болған (Жохан — қайнаған майдан, ал Даниял — арыстандар апанынан).

Даниял Мәсіхтің болмысының айрықша ашылуын айқындайды, әрі ол мұны шабыт Жетінші күн адвентистері шіркеуінің «орталық тірегі мен іргетасы» деп атайтын екі аятта жүзеге асырады. Сол екі аят Уильям Миллердің еңбектерімен бейнеленген іргетастарға қойылған соңғы тас — «маңдайша тас» болды. Сол маңдайша тас өзімен бірге көктегі киелі орын, Құдай заңы, сенбі, тергеу соты және Аян кітабының он төртінші тарауындағы үш періште туралы түсінікті әкелді. Даниял — кітаптың басы, Жохан — соңы.

Жоханның жазбасы адвентизмнің соңында Мәсіхтің мінезінің бір ашылуын айқындайды. Қазіргі Израилдің басында Ол Өзін Ғажайып Санаушы, математикаға қатыстының бәрінің Жаратушысы ретінде ашып көрсетті; ал қазіргі Израилдің соңында Ол Өзін ғажайып тіл маманы ретінде ашып көрсетіп жатыр. Ол тілге қатыстының бәрінің Жаратушысы: мейлі ол тілдің құрылымы болсын, грамматикалық ережелер болсын, сөздер болсын, тіпті әліпбидің әріптері болсын. Ол сөздер арқылы жүзеге асатын, жазбаша болсын, ауызша болсын, грамматикалық ережелермен реттелетін, Өзінің жобасы бойынша берілген әліпбимен жазылатын қарым-қатынасты жаратты, әрі мұның бәрінен де жоғары — Ол Сөздің Өзі. Сол Сөз арқылы Ол соқыр, дайындалмаған Лаодикиялықтарды қасиеттелген Филадельфиялықтарға айналдырады.

Оларды Өзіңнің ақиқатың арқылы киелі ете гөр: Сенің сөзің — ақиқат. Жохан 17:17.

«Қасиеттеу» деп аударылған сөз «киелі ету» дегенді білдіреді. Жүз қырық төрт мың адам киелі болады, әрі олар мінез-құлықтың сол күйіне «ақиқат» арқылы жетеді немесе былай деуге болады, Оның «сөзі» арқылы, өйткені Иса — Сөз, әрі Ол — ақиқат.

Бастапқыда Сөз болды, әрі Сөз Құдаймен бірге болды, және Сөз Құдай болды. Ол әуел бастан Құдаймен бірге болды. Барлық нәрсе сол арқылы жаратылды; және жаратылғанның ешбірі Онсыз жаратылған жоқ. Жохан 1:1–3.

Мынаған назар аударыңыз: Жохан өзінің Ізгі хабарында ең әуелі осыны жазады. Бұл, әрине, Жаратылыс кітабында ең алдымен жазылғанмен үндеседі. Бұл куәлікке қосылып, Жаратылыс кітабының бірінші тарауында айтылғанды неғұрлым айқын анықтай түседі.

Әуел баста Құдай көк пен жерді жаратты. Жаратылыс 1:1.

Бірінші аятта «Құдай» деп аударылған сөз көпше түрде берілген, осылайша ең әуелгі «бастап» Құдайдың біреуден артық екені айқындалады. Жоханның Ізгі хабарында: «Бастапқыда» Сөз Құдаймен бірге болды және Сөз Құдай еді. Ал Сөз Жаратушы болды.

Иса — Сөз, әрі Ол Киелі кітапты құдайлық пен адамдықты біріктіру арқылы жаратты: мұндағы құдайлық Киелі Рух арқылы, ал адамдық — шіркеулерге жіберілуге тиіс болған кітаптардағы сөздерді жазған адамдардың тұлғасында көрінді. Осылайша, Киелі кітап, Иса сияқты, адамдық пен құдайлықтың қосындысы болып табылады. Сондықтан, құлаған тәндік адамдардың қатысуына қарамастан, Киелі кітап киелі, сондай-ақ оны хатқа түсірген адамдар да киелі болды.

Бізде пайғамбарлық сөздің одан да нық куәлігі бар; сендер қараңғы жерде жарқыраған шамға назар аударғандай, таң атып, таң жұлдызы жүректеріңде туғанға дейін, соған құлақ асқандарың жақсы. Ең алдымен мынаны біліңдер: Жазбадағы ешбір пайғамбарлық жеке түсіндіруге жатпайды. Өйткені пайғамбарлық ежелде адам еркімен келген емес; қайта, Құдайдың киелі адамдары Киелі Рухтың жетелеуімен сөйлеген. 2 Петір 1:19–21.

Пайғамбарлар қасиетті адамдар болғанымен, олар бәрібір құлаған адамзат өкілдері еді, өйткені бәрі де күнә жасап, Құдайдың ұлылығынан айырылды. Соған қарамастан, Киелі кітап құдайилық пен адамилықтың қосындысы болып табылады, әрі ол қасиетті, өйткені Құдай Сөзі Өз өмірінде де, Өзінің жазылған Сөзінде де құдайилықпен біріккен адамилықтың күнә жасамайтынын көрсету үшін келді. Киелі кітап туралы шындық Мәсіхке де қатысты, өйткені Ол — Киелі кітап.

Иса күнәкар тәнді Өз мойнына алды, бірақ ешқашан күнә жасаған жоқ; осылайша Ол құдайлықпен біріктірілген адамзаттың күнә жасамайтынына үлгі көрсетті.

«Бетлехемнің хикаясы — сарқылмас тақырып. Онда “Құдай даналығы мен білімінің байлығы қандай терең!” деген сөз жасырынған». Римдіктерге 11:33. Біз Құтқарушының көктегі тағынан астауға, ал Оған табынушы періштелердің серіктігінен қорадағы малдардың ортасына түсу арқылы жасаған құрбандығына қайран қаламыз. Адамдық тәкаппарлық пен өз-өзіне жеткіліктілік Оның алдында әшкереленеді. Алайда бұл Оның ғажайып төмен түсуінің тек бастамасы ғана еді. Құдай Ұлы үшін, тіпті Адам Едемде күнәсіз күйінде тұрған кезде де, адам табиғатын қабылдау шексізге жуық қорлану болар еді. Бірақ Иса адамзатты төрт мың жылдық күнә әлсіретіп тастаған кезде адам

болмысын қабылдады. Адамның әрбір баласы сияқты, Ол да тұқым қуалаушылықтың ұлы заңының әрекетінің салдарларын қабылдады. Бұл салдарлардың қандай болғаны Оның жердегі ата-бабаларының тарихынан көрінеді. Ол біздің қайғыларымыз бен азғыруларымызды бөлісу үшін және бізге күнәсіз өмірдің үлгісін беру үшін осындай тұқым қуалаушылықпен келді». Ғасырлар үміті, 48.

Иса — Сөз, әрі Иса да, Киелі кітап та адами және құдайылық болмыстың біртұтас қосындысы. Иса Киелі кітапты ғасырлар бойы қалыптастырған кезде, еститіндер ести алуы үшін, оның ішіне белгілі бір ережелерді енгізді. Киелі кітапты реттейтін сол ережелер Оның мінез-құлқының да сипаттары болып табылады.

«Аян кітабында Киелі кітаптың барлық кітаптары тоғысып, өз мәресіне жетеді. Мұнда Даниял кітабының толықтыруы бар». Елшілердің істері, 585.

«Толықтыру» деген сөз кемелдікке жеткізуді білдіреді. Даниялдың куәлігі Аянда аяқталады, осылайша Даниялдың куәлігі бастау, ал Аян соңы болады. Аянның басы Аянның соңында қайталанады, әрі Даниял кітабының бірінші тарауының алғашқы аятында нақты Исраил мен нақты Бабыл арасында соғыс бар, онда Бабыл жеңеді; бірақ сынақ мерзімі тарихының қорытындысында, Даниял 11:45, 12:1-де, рухани Бабыл рухани Исраилмен соғыста болады, ақырында Бабыл жеңіледі де, Исраил үстем шығады. Аяндағы Жоханмен болғандай, Даниялдың куәлігінің басы оның куәлігінің соңымен үйлеседі. Ендеше, ақиқат деген не?

Ілім — сенушілер қауымы ненің дұрыс екенін қалай түсінетінін айқындайтын сөз. Оның мақсаты немесе қолданылуы тек Киелі кітаппен не христиандықпен ғана шектелмейді. Христиандық деп аталатын ортада шынайы ілімдерден гөрі жалған «ілімдер» көбірек болуы ықтимал, өйткені рухани Бабыл, папалық — әрбір арам әрі жеккөрінішті құстың қапасы, ал сол құстар зұлымдықты білдіреді, және ол зұлымдық қауымдар тарапынан заң жойылған деген сияқты жалған ілімдер арқылы сақталып, бүркемеленеді. Бірақ шынайы ілім бар.

Бериялықтардың ой-санасы теріс нанымнан тарылмаған еді. Олар елшілер уағыздаған ілімдердің шынайылығын зерттеуге даяр болды. Олар Киелі кітапты әуестікпен емес, уәде етілген Мәсіх туралы не жазылғанын білу үшін зерттеді. Күн сайын олар киелі рухпен жаздырылған жазбаларды ақтарып қарап, Жазбаны Жазбамен салыстырған кезде, көктегі періштелер олардың қасында болып, ақыл-ойларын нұрландырып, жүректеріне әсер етті.

«Ізгі хабардың ақиқаттары қай жерде жарияланса да, дұрыс әрекет етуді адал ниетпен қалайтындар Жазбаларды ынтамен зерттеуге жетеленеді. Егер жер тарихының соңғы көріністерінде сынақ әкелетін ақиқаттар жарияланатындар бериялықтардың үлгісіне еріп, Жазбаларды күн сайын зерттеп, өздеріне жеткізілген хабарларды Құдай сөзімен салыстыратын болса, онда бүгінде Құдай заңының өсиеттеріне адал адамдардың саны, қазіргідей салыстырмалы түрде аз емес, көп болар еді. Бірақ Киелі кітаптың жұртқа ұнамсыз ақиқаттары ұсынылғанда, көпшілігі мұндай зерттеу жүргізуден бас тартады. Жазбаның айқын ілімдерін теріске шығара алмағанымен, олар өздеріне ұсынылған дәлелдерді зерттеуге барынша құлықсыздық танытады. Кейбіреулер, тіпті бұл ілімдер шынымен де ақиқат болған күннің өзінде, олар жаңа нұрды қабылдай ма, жоқ па —

оның айтарлықтай мәні жоқ деп есептейді; сөйтіп олар жанды тура жолдан тайдыру үшін жау пайдаланатын жағымды аңыздарға жабысып қалады. Осылайша олардың санасы адасушылықпен соқырланады, және олар көктен ажырап қалады.»

«Барлығы өздеріне берілген нұрға қарай сотталады. Жаратқан Ие құтқарылу туралы хабармен Өзінің елшілерін жібереді, ал оларды естігендерді Ол Өз қызметшілерінің сөздеріне қалай қарағандары үшін жауапты етеді. Шын жүректен ақиқатты іздеушілер өздеріне ұсынылған ілімдерді Құдай Сөзінің нұрымен мұқият зерттейтін болады». Елшілердің істері, 231, 232.

Ізгі хабардың «ақиқаттары» болып табылатын «ілімдер» бар, және олар зерттелуге тиіс. Олардың кейбірі (тіпті бәрі де) «сынақшы ақиқаттар» болып табылады. Сенбілік — түсінуге оңай сынақшы ақиқат. Шынайы және жалған ілімдер бар. Шынайы ілімдердің кейбірі оларды еститіндерге сынақ қояды. Сондай-ақ белгілі бір уақыт кезеңіне арналған ақиқаттың бір түрі бар. Бұл ақиқаттар «осы уақыттағы ақиқат» деп аталады.

«Құдай Сөзінде көптеген қымбат ақиқаттар бар, бірақ қазір отарға қажеті — “қазіргі ақиқат”. Мен хабаршылардың қазіргі ақиқаттың маңызды тұстарынан ауытқып, отарды біріктіруге де, жанды қасиеттендіруге де бағытталмаған тақырыптарға тоқталу қаупін көрдім. Шайтан бұл жерде іске зиян келтіру үшін мүмкін болған әрбір артықшылықты пайдаланады. »

«Алайда киелі орын, 2300 күнмен байланыста, Құдайдың өсиеттері мен Исаның сенімі сияқты тақырыптар өткен Адвент қозғалысын түсіндіріп, біздің қазіргі ұстанымымыздың қандай екенін көрсетуге, күмәнданушылардың сенімін орнықтыруға және салтанатты болашаққа нық сенімділік беруге әбден лайықталған. Мен жиі көргенімдей, хабаршылардың ерекше ден қоюы тиіс негізгі тақырыптар осылар еді». Early Writings, 63.

Адвентистер бұл үзіндіні көбіне оның шын мәнінде не айтатынынан жалтару үшін қолданады. Олар біздің «қазіргі шындық» жөніндегі хабарларымызда ерекше атап көрсетілуге тиіс нәрсенің бәрі киелі үй, 2300 күн, өсиеттер және Исаның сенімі ғана деп уәж айтады. Олар бұл төрт тақырып туралы не айқындалатынынан жалтару үшін осындай мәлімдеме жасайды.

Осы төрт ұлы ақиқаттың мақсаты — олардың «өткен Адвент қозғалысын түсіндіріп, біздің қазіргі ұстанымымыздың қандай екенін көрсетуге, күмәнданушылардың сенімін орнықтыруға және даңқты болашаққа сенімділік беруге мінсіз лайықталып есептелген» болуында. Осы қазіргі ақиқаттың төрт ілімі Адвентизмнің бастауы (өткен Адвент қозғалысы) Адвентизмнің соңын (біздің қазіргі ұстанымымызды) бейнелейтінін көрсету үшін берілген. Осы төрт негізгі ілім ақырдың бастау арқылы бейнеленетіні туралы қағиданы түсіндіруге «мінсіз есептелген». Осы илһамды үзіндіге сәйкес, бұл — «отарға қазір қажет» «қазіргі ақиқат».

Ежелгі Израил — Израилдің бастауы, ал қазіргі Израил — соңы. Ежелгі тура мағынадағы Израил 1798 жылғы ақырзаман уақытынан бастап жексенбілік заңға дейінгі Жетінші күн

адвентистері халқының бейнесі болды. Мәсіхтің алғашқы келуінің алдында “осы шақтағы ақиқат” яһудилерге көрінбеді, өйткені олар әдет-ғұрыптар мен дәстүрлерге тәуелділігінің салдарынан соқыр (Лаодикиялық) еді.

«Біз өзіміз өмір сүріп жатқан уақытты түсінгіміз келеді. Біз оны тіпті жартылай да түсінбейміз. Біз оны тіпті толық ұғына да бермейміз. Бізге қарсы шығатын жаудың қандай екенін және оған қарсы тұруға қаншалықты нашар дайындалғанымызды ойлаған сайын, жүрегім қалтырайды. Мәсіхтің алғашқы келуінің дәл алдындағы Израил ұлдарының сынақтары мен олардың ұстанымы маған Құдай халқының Мәсіхтің екінші келуінің алдындағы тәжірибедегі жағдайын көрсету үшін қайта-қайта көрсетілді,—жаудың яһудилердің санасын билеп алуға әрбір мүмкіндікті қалай іздегені және бүгін де оның Құдай қызметшілерінің ақыл-ойын соқыр етуге тырысатыны, сөйтіп олар қымбат шындықты ажырата алмай қалуы үшін». Selected Messages, book 2, 406.

Келесі дереккөзімізге сәйкес, яһудилер «Құдайдың бастапқы ақиқатын» назардан шығарып алған еді, ал яһудилер үшін сол бастапқы ақиқат Мысырдан азат етілу тарихы болатын. Сол азат етілу тарихы олардың бастапқы ақиқаты еді; бұл — өз ұрпақтары бойы балаларына үйретуге нұсқау берілген ақиқат болатын. Олар сәтсіздікке ұшырады, Адвентизм де солай. Соқырланған яһудилерге ақиқатты ұсыну үшін Иса ақиқатты белгілі бір құрылымның аясына орналастырды.

«Құтқарушының заманында яһудилер ақиқаттың қымбат асыл тастарын дәстүр мен аңыздың қоқысымен соншалықты көміп тастаған еді, сондықтан шындықты жалғаннан айырып тану мүмкін емес болды. Құтқарушы ырымшылдық пен ұзақ уақыт бойы қастерленген адасулардың қоқысын аршып тастауға және Құдай сөзінің асыл тастарын ақиқаттың қалыбына орнатуға келді. Егер Құтқарушы қазір бізге де яһудилерге келгеніндей келсе, Ол не істер еді? Оған да дәстүр мен рәсімнің қоқысын аршып тастауға қатысты сондай-ақ ұқсас істі атқаруға тура келер еді. Ол осы істі атқарғанда, яһудилер қатты мазасызданды. Олар Құдайдың бастапқы ақиқатын назардан шығарып алған еді, бірақ Мәсіх оны қайтадан көз алдарына әкелді. Құдайдың қымбат ақиқаттарын ырымшылдық пен адасудан азат ету — біздің міндетіміз.»

«Даңқты ақиқаттар көзден таса болып көміліп қалған, әрі олар қателік пен ырымшылдықтың салдарынан нұрынан айырылып, тартымсыз етілген. Иса Құдайдың нұрын ашады және ақиқаттың көркем сәулесін оның күллі құдайлық салтанатымен паш етеді. Адал адамдардың санасы таңданысқа толады. Олардың жүректері ақиқаттың асыл інжу-маржандарын алып шығып, оларды түсініктеріне көрсеткен Тұлғаға қасиетті сүйіспеншілікпен тартылады.»

“Яһудилер ақиқаттың белгілі бір бөлігін түсінді әрі Құдай сөзінің бір бөлігін үйретті; бірақ олар Құдай заңының жан-жақты ауқымын ұқпады. Мәсіх дәстүрдің қоқысын сыпырып тастап, Құдай мақсаттарының шынайы өзегі мен жүрегін ашып көрсетті. Ол мұны істегенде, олар өздерін билей алмайтындай дәрежеде ашу-ызаға булықты. Олар Мәсіх Құдайдың ісін жойып жатыр деген жалған хабарларды бір қаладан екінші қалаға таратып жүрді. Бірақ Иса ескі рәсімдерді жойғанымен, ескі ақиқаттарды қайта қалпына келтіріп, оларды ақиқаттың қаңқасына орналастырды. Ол оларды өзара сәйкестендіріп,

біріктіріп, толық әрі үйлесімді ақиқат жүйесін жасады. Бұл — Құтқарушымыз істеген іс; ал енді біз не істеуіміз керек? Мәсіхпен үйлесімде еңбек етпейміз бе? Сөз тасуына ерік беріп, соған бағынуымыз керек пе? Өз қиялдарымыз Құдайдың нұрын бізден жасыруына жол береміз бе? Біз ықыласпен оқуға, түсіне отырып тыңдауға және өзіміз үйренген нәрселерді басқаларға да үйретуге тиіспіз. Халықты Ақиқат бұлағының тірі, жанға сая болатын суларына жетелей алуымыз үшін, біз өмір нанына үнемі ашығып, тірі суды және Ливанның қарын үнемі іздеуге тиіспіз.” Review and Herald, June 4, 1889.

Өзінің алғашқы келуінде Иса «ескі ақиқаттарды қайта қалпына келтіріп, оларды ақиқаттың құрылымына орналастырды. Ол оларды өзара сәйкестендіріп, біріктірді де, толық әрі үйлесімді ақиқат жүйесін жасады». Иса ежелгі Израилдің бастапқы тарихын ескі ақиқаттарды қайта орнықтыру үшін қолданды, әрі Ол мұны сол ақиқаттарды (тақырып бойынша) өзара сәйкестендіріп және оларды біріктіру арқылы (параллель түрде, жол үстіне жол қосып) жүзеге асырды. Ол мұны яһудилерді өздерін соқыр еткен әдет-ғұрыптар мен дәстүрлерден азат ету мақсатымен істеді. Сол тарих тәндік Израилдің аяқталу тарихы болды.

Адвентизм ежелгі Израилдің ақырының тарихын қайталап жатыр, әрі дәстүр мен әдет-ғұрыптың лаодикеялық соқырлығын жою үшін шындықты орналастыратын құрылым қазір де, Мәсіхтің яһудилермен қарым-қатынас жасаған кезіндегідей, жүзеге асырылуда. «Ескі шындықтар» пайғамбарлық желілерді өзге пайғамбарлық желілермен «жол үстіне жол» түрінде қатарластыра біріктіру үшін, әрі сол арқылы лаодикеялық біреуді оның соқырлығынан азат етуі мүмкін болу мақсатымен, шындықтың «құрылымына» орналастырылуға тиіс. Мәсіх — барлық нәрседе бізге үлгі.

Киелі кітапта ілім ретінде айқындалған шындықтар бар, әрі «көптеген ғажайып шындықтар бар», бірақ сондай-ақ ақиқат ашылатын кезде өмір сүріп жатқан сол «ұрпақтың» «халқы үшін сын» болып табылатын «осы заманға арналған ақиқат» та бар. Пайғамбарлық тұрғыдан бұл Адвентизмнің төртінші ұрпағында жүзеге асады, әрі «осы ұрпақ үшін сын болып табылатын» «осы заманға арналған ақиқат» Адвентизмнің алғашқы ұрпақтары үшін сын болған жоқ.

«Киелі Жазбаларда түсінуге қиын кейбір нәрселер бар, әрі Петірдің сөзіне сай, сауатсыздар мен тұрақсыздар оларды өздерінің құрдымға кетуі үшін бұрмалайды. Бұл өмірде біз Жазбаның әрбір үзіндісінің мағынасын түсіндіре алмауымыз мүмкін; бірақ тәжірибелік ақиқаттың өмірлік маңызы бар ешбір тармағы құпия тұманымен көмкерілмейді. Құдайдың қамқорлығы бойынша, белгілі бір уақытқа арналған ақиқат арқылы дүниенің сыналатын уақыты келгенде, адамдардың ақыл-ойы Оның Рухы арқылы Киелі Жазбаларды, тіпті оразамен әрі дұғамен, зерттеуге қозғалатын болады; сөйтіп, буын үстіне буын табылып, кемелді бір тізбекке біріктіріледі. Жандардың құтқарылуына тікелей қатысты әрбір ақиқат ешкімнің адаспауына да, қараңғылықта жүрмеуіне де қажет болатындай айқын етіледі.»

«Біз пайғамбарлық тізбегін ілестіре қарастырғанымыздай, біздің уақытымызға арналған ашылған ақиқат анық көрініп, түсіндіріліп берілді. Біз өзіміз ие болып отырған

артықшылықтар үшін де, жолымызға түсіп тұрған нұр үшін де жауаптымыз. Өткен ұрпақтарда өмір сүргендер өздеріне нұрын түсіруге рұқсат етілген жарық үшін жауапты болды. Олардың ой-санасы Киелі Жазбаның өздерін сынаған әртүрлі тармақтарына қатысты жаттықтырылды. Бірақ олар біз түсінетін ақиқаттарды түсінген жоқ. Өздерінде болмаған нұр үшін олар жауапты емес еді. Оларда да, біздегідей, Киелі кітап болды; алайда жер тарихының соңғы көріністеріне қатысты ерекше ақиқаттың ашылу уақыты — жер бетінде өмір сүретін соңғы ұрпақтардың кезеңі.»

«Арнаулы ақиқаттар өздері өмір сүрген ұрпақтардың жағдайларына бейімделіп берілді. Осы буынның адамдары үшін сынақ болып табылатын осы заман ақиқаты ертедегі ұрпақтардың адамдары үшін сынақ болған жоқ. Егер қазір төртінші өсиеттегі сенбіге қатысты бізге жарқырап тұрған нұр өткен замандардағы ұрпақтарға берілген болса, Құдай оларды сол нұр үшін жауапты етер еді». Testimonies, volume two, 692, 693.

Адвентизм тарихында төрт ұрпақ бар екенін теріске шығарғысы келетіндер үшін мен сіздерді Хабакуктың кестелеріне нұсқар едім. Бұл шындықты түсінудің өте қарапайым жолы — Лаодикия атауының «сотталған халық» дегенді білдіретінінде. Адвентизмнің басталуы соттың ашылғанын жариялады, ал Адвентизмнің соңы соттың жабылуын жариялайды. Соттың жабылуы үшінші және төртінші ұрпақтарда жүзеге асады.

Өзіңе арнап ешқандай қашалған мүсін де, жоғарыдағы көкте, төмендегі жерде, не жердің астындағы суда бар қандай да бір нәрсенің бейнесін де жасама. Оларға табынба да, оларға қызмет етпе; өйткені Мен, Құдайың Жаратқан Ие, қызғаншақ Құдаймын; Мені жек көретіндердің әкелерінің заңсыздығын балаларының мойнына үшінші және төртінші ұрпаққа дейін жүктеймін; ал Мені сүйіп, өсиеттерімді орындайтын мыңдағандарға рақым көрсетемін. Мысырдан шығу 20:4–6.

Үкімнің соңында Лаодикеялық (үкім етілген халық) адвентизмнің соңғы ұрпағы, ежелгі Израил Иерусалимнің қирауы кезінде үкім етіліп, Жаратқан Иенің аузынан түкіріліп шығарылғаны сияқты, үкім етіліп, Оның аузынан түкіріліп шығарылады. Киелі кітап ілімдері — шындықтар; сондай-ақ сынақтық шындықтар бар, және қазіргі уақытқа арналған шындықтар да бар. Қазіргі уақытқа арналған шындық әрдайым сынақтық шындық болып табылады, бірақ ол нақ осы сәтте өмір сүріп отырған ұрпақ үшін арнайы белгіленген сынақтық шындықты айқындайды. Алайда істің мәні, шындығында, мынаған көбірек саяды: Құдай Сөзіндегі біз теріске шығаруды таңдаған кез келген шындық, біз енді ғана сүрінген сынақтық шындыққа айналады.

Иса — Құдайдың Сөзі, әрі Ол — ақиқат. Ол Пилатқа Өзінің не үшін «келгенін», яғни «дүниеге» не үшін келгенін, «ақиқатқа куәлік ету» үшін екенін хабарлады; сондай-ақ Оның даусын естіген әрбір жанның «ақиқаттан» екенін айтты. Пилат пен Иса айтқан «ақиқат» сөзі еврей тіліндегі «ақиқат» деп аударылатын сөзден шыққан және ол Ескі Өсиетте жүз жиырма жеті рет кездеседі. Сол еврей сөзі (H571) ағылшын тілінде әртүрлі сөздермен аударылады, бірақ Ескі Өсиетте тоқсан екі рет «ақиқат» деп аударылған. Бұл — көптеген деңгейде аса терең қуатқа ие сөздердің бірі.

Ескі Өсиетте «ақиқат» деп аударылған сөз үш еврей әрпінен тұрады, ал еврей әріптерінің әрқайсысының өз анықтамасы бар; сондықтан әріптерден құралған сөз әр әріптің біріккен мағыналарын тоғыстырып, сол сөздің түпкі мағынасын қалыптастырады. «Ақиқат» сөзі үш еврей әрпінен құралған: еврей әліпбиінің бірінші әрпі, ортадағы бір әріп және еврей әліпбиінің соңғы әрпі. Ескі Өсиеттегі «ақиқат» әліпбидің бірінші және соңғы әріптерімен, олардың ортасындағы бір әріп арқылы бейнеленеді!

Бұл — Киелі кітаптағы «алғашқы рет аталу қағидасының» анықтамасы. Қандай да бір тақырып алғаш рет ұсынылған сәт — сол сөз үшін ең маңызды сілтеме; ол — тұқым, әрі онда бүкіл хикаяны тудыруға қажетті ДНҚ-ның бәрі бар. «Алғашқы рет аталу қағидасындағы» маңыздылығы жағынан екінші сілтеме — соңғы сілтеме, өйткені басталуы мен аяқталуының арасында туындайтын барлық хикаялар дәл сол жерде бір-бірімен байланысады. «Аянда Киелі кітаптың барлық кітаптары тоғысып, аяқталады», ал Аян — Киелі кітаптың соңғы кітабы.

Біз қарастырып отырған еврей тіліндегі «ақиқат» сөзі «Алеф» әрпінен басталады, он үшінші әрпі — «Мем», ал жиырма екінші әрі соңғы әрпі — «Тав». Әрине, бұл әріптердің анықтамаларында, анықтама беру үшін қай тіл маманына жүгінетініізге қарай, түрлі реңктер болуы мүмкін, бірақ жалпы анықтамалары өте мағыналы.

א (Алеф): еврей әліпбиінің алғашқы әрпі, әрі ол жиі бірлікпен байланыстырылып, Құдайлық пен мәңгілікті білдіреді, Құдай мен жаратылыстың арасындағы байланысты бейнелейді.

מ (Мем): Еврей әліпбиінің он үшінші әрпі және көбіне сумен байланыстырылып қарастырылады.

ט (Тав): Еврей әліпбиінің соңғы әрпі, және ол «таңба» немесе «белгі» деген мағынаны білдіреді. Ол жиі кемелдену ұғымымен немесе жаратылыстың «мөрімен» байланыстырылады. Көне еврей жазуында Тав әрпінің пішіні айқыш тәрізді болған.

Біз қарастырып отырған «ақиқат» деп аударылатын еврей сөзі мәңгілік Ізгі хабарды бірге білдіретін үш әріптен тұрады. Қалайша? Егер сендер үш періштенің хабарларының мәңгілік Ізгі хабар екенін түсінсеңдер, мұны оңай аңғарасыңдар. Бұл анық көрінеді, өйткені осы үш әріптің мағыналары үш періштенің хабарын білдіреді.

Аян кітабының он төртінші тарауындағы бірінші періште мәңгілік Ізгі хабарды айқындап, содан кейін бүкіл әлемге: «Құдайдан қорқыңдар», — деп, Жаратушыға құлшылық ету арқылы Оны ұлықтауды бұйырады. Сол үш әріптің біріншісі — (Aleph) — мынадай мағынаға ие: «Құдайлық, Мәңгілік Құдай, әрі адамзаттың Жаратушысы ретінде, адамдардың Одан қастерлей қорқып, құлшылық етуге тиіс Құдай».

Әліп бірінші періштенің хабарын білдіреді.

Екінші періштенің хабары адамдарды Бабылдан шақырып шығарады, Киелі Рухтың төгілетін уақытын белгілейді және Бабылдың бүлігін айқындайды. (Mem) анықтамасы сумен байланысты, (Рухтың төгілуінің нышаны), әрі ол әліпбидегі он үшінші әріп болып

табылады; он үш саны бүліктің нышаны болғандықтан, осы арқылы Бабыл айқындалады. Мем екінші періштенің хабарын бейнелейді.

Үшінші періште адамдарды аңның таңбасын қабылдаудан сақтандырады, құлшылық етушілердің екі тобын және Құдайдың қаһарын айқындайды. (Тав)-тың анықтамасы — оның «таңбаны» (аңның таңбасын) бейнелейтіні, жаратылыстың мөрін (Құдайдың мөрін) білдіретіні. Әріптің өзінің пішіні айқыш тәрізді. Тав үшінші періштенің хабарын білдіреді.

«Тірі Құдайдың өз халқының маңдайларына басылатын мөрі не? Ол — періштелер оқи алатын, бірақ адам көзі оқи алмайтын белгі; өйткені жоюшы періште осы құтқарылу белгісін көруге тиіс. Парасатты ақыл Иеміздің асырап алған ұлдары мен қыздарынан Қалвари айқышының таңбасын көрді. Құдай заңының бұзылу күнәсі жойылады. Олар неке киімін киген және Құдайдың барлық өсиеттеріне мойынсұнғыш әрі адал.»

«Иеміз ақиқатты білетіндерді, егер олар сөзімен де, ісімен де Оның өсиеттеріне мойынсұнбаса, ақтамайды». Maranatha, 243.

«ақиқат» деп аударылатын еврей сөзі әрқайсысының өз анықтамалары бар үш әріптен тұрады. Сол үш анықтама — үш періштенің хабарларының да анықтамалары. Олар сондай-ақ бірінші періштенің хабарының да анықтамалары, өйткені бірінші періштенің хабары — адвентизмнің басындағы хабар, ал үшінші періштенің хабары — адвентизмнің соңындағы хабар. Иса соңын бастауымен бейнелейтіндіктен, бірінші періште үшінші періштенің хабарының барлық пайғамбарлық межелеріне ие. Осылайша, еврей тіліндегі үш әріптің анықтамалары тек үшінші періштенің хабарының ғана нышандары емес, сонымен бірге бірінші періштенің хабарының да нышандары болады.

Аян кітабындағы Жоханға сол кезде болып жатқан нәрселерді жазу бұйырылды, әрі ол осылай ете отырып, болашақта болатын нәрселерді де қатар жазатын еді. Ол ақырын бейнелеу үшін бастауын жазып қалдырды. Ешбір күмәнға орын қалдырмайтын түрде, Жетінші күн адвентистеріне бірінші періштенің хабары болып табылатын миллериттердің хабарын зерттеп, жариялау тапсырылған. Сол ақиқаттарды және сол тарихты зерттеп, жариялау арқылы біз үшінші періштенің хабарын жариялайтын боламыз және бірінші періштенің тарихын қайталайтын боламыз.

«Құдай бізге жаңа хабар беріп отырған жоқ. Біз 1843 және 1844 жылдары бізді басқа қауымдардан алып шыққан хабарды жариялауымыз керек». Review and Herald, January 19, 1905.

«1840–1844 жылдар аралығында берілген барлық хабарлар қазір күш-қуатымен жария етілуге тиіс, өйткені бағдарынан айырылған адамдар көп. Бұл хабарлар барлық қауымдарға жетуі тиіс». Manuscript Releases, 21-том, 437.

«Біз 1841, 1842, 1843 және 1844 жылдары қабылдаған ақиқаттар енді зерттеліп, жария етілуге тиіс». Manuscript Releases, 15-том, 371.

«Ескерту келді: 1842, 1843 және 1844 жылдардағы хабар келген кезден бері біз соның үстінде құрып келе жатқан сенімнің іргетасын шайқалтатын ешнәрсенің енуіне жол

берілмеуге тиіс. Мен осы хабарда болдым, және содан бері Құдай бізге берген нұрға адал болып, әлемнің алдында келе жатырмын. Біз күн сайын шын жүректен дұға етіп, нұр іздеп Жаратқан Иені іздегенімізде, аяқтарымыз қойылған тұғырдан оларды тайдыруды ойламаймыз. Мен Құдайдың маған берген нұрынан бас тарта алады деп ойлайсыз ба? Ол Мәңгілік Жартас секілді болуға тиіс. Ол маған берілген кезден бері мені жетелеп келеді». Review and Herald, 1903 жылғы 14 сәуір.

Бірінші періштенің хабары және сол хабар ұсынылған тарих — белгілі бір пайғамбарлық ескертпелермен — біздің қазіргі тарихымызға параллель келеді әрі оны бейнелеп көрсетеді. Бұл екі тарих та «ақиқат» сөзін құрау үшін Құдайлық тілтанушы қолданған үш әріп арқылы да бейнеленген. Ал сол «ақиқат» сөзі мәңгілік Ізгі хабарды білдіреді.

Адвентизмнің бастауындағы миллершілердің тарихы бірінші періштені бейнелейді, ал Адвентизмнің соңындағы үшінші періштемен бейнеленетін тарих — соған параллель тарих; алайда олардың арасында кейбір айырмашылықтар бар.

Бірінші періште соттың ашылуын жариялайды, ал үшінші періште соттың жабылуын жариялайды. Адвентизм тарихы өрбіген пайғамбарлық құрылым оның басталу тарихында да, аяқталуында да бірдей. Екі шетінің әрқайсысының да тарихта көрініс табатын үш періштенің үш қадамына сай жүретіні көрсетіле алады. Сондай-ақ сол үш періште — сол үш хат. Сондықтан Адвентизмнің екі шетіндегі оқиғалардың пайғамбарлық тізбегі үш періштенің үш қадамына негізделген; бұлар — «ақиқат» деген сөзді құрайтын сол үш еврей әрпімен де бейнеленетін межелер.

Альфа — адвентизмнің басы, Омега — адвентизмнің соңы; ал ортасындағы, он үшінші әріп болып табылатын әріп адвентизмнің басынан аяғына дейінгі бүлігін айқындайды.

Бізге Құдайдың жолы қайда екені туралы нұсқау берілген:

Уа, Құдай, Сенің жолың қасиетті мекенде; біздің Құдайымыздай ұлы Құдай кім бар?
Забур 77:13.

Қасиетті ғибадатханада біз Құдайдың жолы үш періштенің хабарларындағыдай сол бір үш қадам екенін көреміз. Аула бөлігінде Құдайдан қорқу адамды құрбандық әкелуге және ақталуға ие болуға жетелейді. Қасиетті орында киелілену хош иісті зат түтететін құрбандық үстелімен бейнеленген дұға өмірі, ұсыныс нандары үстелімен бейнеленген зерттеу өмірі және шамдалдармен бейнеленген қызмет ету өмірі арқылы көрсетілген. Ең Қасиетті орын сотты бейнелейді. Бірінші періштенің хабарында бейнеленгендей, бізде Құдайдан қорқу болғанда, біз аулада, айқыштың түбінде ақталуды іздейміз. Біз ақталған кезде (әділ етілгенде), Қасиетті орынмен бейнеленгендей, киеліленген өмірдің жаңалығында (қасиеттілікте өсу) жүреміз. Қасиетті орын Түн ортасындағы айқаймен қатар жүрген екінші періштенің хабары кезінде миллериттер жүзеге асырған мәсіхшінің ісін бейнелейді. Ақталып, киеліленген соң, біз Ең Қасиетті орынмен бейнеленген сотқа дайын боламыз. Қасиетті ғибадатхананың үш қадамы, өзге нәрселермен қатар, үш теологиялық ұғымды — ақталу, киелілену және ұлықталуды — бейнелейді, сондай-ақ үш періштенің хабарларын да

бейнелейді, және, әрине, бірінші періштенің хабарын да бейнелейді, әрі, әрине, “truth” сөзін құрау үшін қолданылатын үш әріпті де бейнелейді.

Қасиетті орынның ауласында да осы үш қадамның бәрін табамыз. Қасиетті орынға бастайтын алғашқы қадам, бірінші періште үшінші періштемен қатарлас келетіні сияқты, қасиетті орынның соңғы қадамын да бейнелеуге тиіс. Ауладағы алғашқы қадам — құрбандықты сою, ол ақталуды білдіреді. Екінші қадам — жуындыруға арналған астау; онда соңғы қадамдардың алдында май (күнә) алынып, құрбандық тазартылады. Астаудағы су — екінші қадамның айрықша сипаты. Үшінші қадам — үкім жүзеге асқан айқыштағы Мәсіхті бейнелеген шын мәніндегі түгел өртелетін құрбандық. Осы бір үш қадам қасиетті орынның алғашқы қадамында да бар, дәл сол сияқты осы бір үш қадам бірінші періштенің хабарында да бар. Альфа мен омега қағидасы қасиетті орынның ішінде бар; ол үш періштенің хабарларында болғанындай, “ақиқат” сөзін құрайтын әріптердің ішінде де бар.

2300 жылдық пайғамбарлықтың дәл сондай құрылымы бар. Пайғамбарлық үш жарлықтан басталып, 1844 жылғы 22 қазанда үшінші періштенің хабарының келуімен аяқталды. Бұл пайғамбарлық бес пайғамбарлық желіні алға тартады, ал 2300 жылдық пайғамбарлықтың басындағы тарих сол бес пайғамбарлықтың әрқайсысының аяқталу тарихын бейнелейді. Тұтас 2300 жылдық пайғамбарлықтың басы мен соңы үш жарлықтан тұрады, әрі ол үш хабармен аяқталады.

Б.з.д. 457 жылы пайғамбарлықтың басталуы ауыр-қыстау замандарда болды және яһудилердің қайта оралып, ғибадатхана мен қаланы қалпына келтіруін қарастырды. Болжамға сәйкес, б.з.д. 457 жылы басталған істен 49 жыл өткен соң, ол да ауыр-қыстау замандарда аяқталды. Қырық тоғыз жылдың басталуы қырық тоғыз жылдың соңын бейнелейді.

Б.з.д. 457 жыл Мәсіхтің шомылдыру рәсімінде майлануын айқындайтын пайғамбарлықтың басталуын білдіреді. Оның майлануы, ежелгі Израилдің б.з.д. 457 жылы тура мағынадағы Иерусалимді қайта тұрғызу үшін жиналғаны сияқты, Ескі Иерусалимнің емес, Жаңа Иерусалимнің азаматтары болатын бір халықты жинау жолындағы Оның қызметінің басталуын белгіледі.

Б.з.д. 457 жыл сондай-ақ Мәсіхтің қашан айқышқа шегеленетінін айқындайтын пайғамбарлықтың басталуын да белгілейді. Уайт ханым айқыш тарихын 1844 жылғы 22 қазандағы Ұлы түңілу оқиғасымен қатар қояды, сондай-ақ Қызыл теңізден өту тарихын да Ұлы түңілумен сәйкестендіреді. Б.з.д. 457 жылы еврейлердің Қызыл теңіздегі түңілуін, адвентистердің Ұлы түңілуін, шәкірттердің айқыштағы түңілуін және б.з.д. 457 жылы Езраның түңілуін бейнелеген бір түңілу болды.

«Езра Иерусалимге көп адамның қайта оралуын күткен еді, бірақ бұл шақыруға үн қатқандардың саны көңіл көншітпестей аз болды. Үйлер мен жерлерге ие болғандардың көбі осы иеліктерін құрбан етуге ықылас танытпады. Олар жайлылық пен рақатты сүйді және тұрған жерінде қалуға әбден разы болды. Олардың үлгісі, әйтпесе сеніммен ілгері басып бара жатқандармен өз тағдырын қосуды таңдауы мүмкін болған өзгелерге кедергі

болды.» Пайғамбарлар мен Патшалар, 612.

Б.з.д. 457 жыл сондай-ақ Құдайдың ежелгі Ираилмен ажырасатын және Ізгі хабардың өзге ұлттарға жеткізілетін уақытын айқындайтын пайғамбарлықтың басталуын да белгілейді; бұл, әсіресе, ежелгі Ираил үшін берілген 490 жылдық ерекше сынақ мерзімінің аяқталуын көрсетеді. Сондықтан б.з.д. 457 жыл олардың сынақ мерзімінің басталуын, ал б.з. 34 жыл олардың сынақ мерзімінің аяқталуын белгілейді; бұл Адвентизмнің сынақ мерзімі 1844 жылы басталып, жексенбілік заң кезінде аяқталатынын бейнелейді.

2300 жылдық пайғамбарлықта уақытқа қатысты тағы бірнеше ішкі пайғамбарлық бар, бірақ олардың бәрі де Альфа мен Омеганың таңбасын иеленеді. Олардың басталуы олардың аяқталуын бейнелейді.

Ежелгі Ираилдің Құдай заңының аманат сақтаушысы етілгенін, ал қазіргі Ираилдің Оның заңының ғана емес, сондай-ақ Оның пайғамбарлықтарының да аманат сақтаушысы етілгенін атап өту маңызды. Жаратқан Ие ежелгі Ираилмен келісімге кіргенде, оларды екі тас тақтаға жазылған Он өсиеттің аманат сақтаушылары етті. Ал Ол Миллериттер тарихында қазіргі Ираилмен келісімге кіргенде, оларды 1843 және 1850 жылдардағы пионерлік кестелерде бейнеленген Хабаккуктің екі тақтасы арқылы көрсетілген Өзінің пайғамбарлық сөзінің аманат сақтаушылары етті. Ежелгі Ираилдің бастауы қазіргі Ираилдің бастауын бейнелейді.

«Жаратқан Ие Өз халқы Ираилді шақырып алып, оларға киелі сенімді аманат ету үшін оларды дүниеден бөліп шығарды. Ол оларды Өз заңының сақтаушылары етті; әрі олар арқылы адамдар арасында Өзі туралы білімді сақтап қалуды мақсат етті. Олар арқылы көктің нұры жердің қараңғы орындарына шашырап түсуге тиіс еді, әрі барлық халықтарды өздерінің пұтқа табынушылығынан теріс айналып, тірі әрі шынайы Құдайға қызмет етуге шақыратын үн естілуге тиіс еді.

«Егер еврейлер өздеріне тапсырылған сенімге адал болғанда, олар дүниеде зор күш болар еді. Құдай олардың қорғаны болар еді, әрі Ол оларды барлық өзге халықтардан жоғары көтерер еді. Оның құдіреті мен ақиқаты солар арқылы ашылар еді, және олар Оның дана да киелі билігі астында, Оның басқаруының пұтқа табынушылықтың қандай да бір түрінен үстем екенін көрсететін үлгі болып көрінер еді. Бірақ олар Құдаймен жасаған келісімдерін сақтамады. Олар басқа халықтардың пұтқа табынушылық әдет-ғұрыптарына ерді; әрі Өз Жаратушысының есімін жер бетінде мадаққа айналдырудың орнына, оны қорлауға ұшыратты.»

«Алайда Құдайдың ниеті жүзеге асуға тиіс. Оның еркі туралы білім дүниеге жеткізілуі керек. Құдай Өз халқының үстіне езгінің қолын түсірді де, оларды тұтқындар ретінде халықтардың арасына шашыратып жіберді. Қасірет ішінде олардың көбі өз күнәларына өкініп, Жаратқан Иені іздеді. Осылайша, басқа ұлттардың елдері арасына шашырап, олар шынайы Құдай туралы білімді кеңінен таратты.»

«Осы күні Құдай Өз қауымын, ежелгі Ираилді шақырғанындай, жер бетінде нұр болып тұруға шақырды. Ақиқаттың құдіретті семсері арқылы — бірінші, екінші және үшінші

періштелердің хабарлары арқылы — Ол бір халықты шіркеулерден де, дүниеден де бөліп алып, оларды Өзіне қасиетті жақындыққа келтіру үшін ажыратып қойды. Ол оларды Өз заңының аманат сақтаушылары етті және осы уақыт үшін пайғамбарлықтың ұлы ақиқаттарын соларға сеніп тапсырды. Ежелгі Исраилге сеніп тапсырылған киелі сөздер сияқты, бұлар да дүниеге жеткізілуге тиіс қасиетті аманат.»

«Пайғамбарлықта бірінші періштенің өз хабарын “әрбір ұлтқа, руға, тілге және халыққа” жариялайтыны айтылған. Сол ұштаған хабардың бір бөлігі болып табылатын әрі осы уақытқа арналған үшінші періштенің ескертуі де бұдан кем дәрежеде кең таралмайды. Үстіне “Құдайдың өсиеттері және Исаның сенімі” деп жазылған ту жоғары көтерілуге тиіс. Бірінші және екінші хабарлардың күші үшінші хабарда күшейтілуге тиіс. Ол пайғамбарлықта көктің ортасында ұшып бара жатқан періштенің қатты дауыспен жариялап тұрғаны ретінде бейнеленген, және ол бүкіл әлемнің назарын өзіне аударатын болады.»

«Өлімді пенделерге қашан да жолданған ең қорқынышты қоқан-лоқы үшінші періштенің хабарында қамтылған. Құдайдың рақымымен араласпаған қаһарын төндіріп түсіретін күнә, сөзсіз, сұмдық күнә болуы керек. Алайда адамдар бұл маңызды мәселеге қатысты қараңғылықта қалдырылған жоқ; аң мен оның мүсініне табынуға қарсы ескерту Құдайдың үкімдері түспей тұрып, бүкіл әлемге берілуге тиіс, сонда бәрі де бұл үкімдердің не үшін жіберілетінін біліп, олардан құтылуға мүмкіндік алсын». Signs of the Times, January 25, 1910.

Хабаққұқ кітабының екінші тарауының орындалуы ретінде екі тақтаның жасалуы бірнеше пайғамбарлықтардың орындалуы болды.

Мен күзет орныма тұрамын, мұнараға шығып орналасамын, сонда Ол маған не айтарын және өзім әшкереленгенде не деп жауап беруім керектігін көру үшін қадағалап тұрамын. Сонда Жаратқан Ие маған жауап беріп, былай деді: «Аянды жаз, оны тақталарға анық етіп түсір, оны оқитын адам жүгіріп өте алатындай болсын. Өйткені аян әлі белгіленген уақытқа арналған, бірақ ақырында ол сөйлеп, жалған шықпайды; кешіккендей көрінсе де, оны күт; өйткені ол міндетті түрде келеді, кешікпейді».

Міне, менменсіген оның жаны өз ішінде тура емес; ал әділ өз сенімімен өмір сүреді. Абақұқ 2:1–4.

1843 жылғы ізашарлар кестесінің де, 1850 жылғы ізашарлар кестесінің де жасалуы пайғамбарлықтың орындалуы болды. Хабаққұқтың кестелерін зерттеу бұған мол дәлел береді. Алайда Хабаққұқтағы осы үзінді біздің талқылауымыздағы бұл мәселеге маңызды үлес қосады.

«Мен 1843 жылғы сызбаның Жаратқан Иенің қолымен бағытталғанын және оның өзгертілмеуге тиіс екенін көрдім; ондағы сандар Оның қалағанындай болғанын; Оның қолы олардың кейбіріндегі бір қателікті жауып, жасырып тұрғанын, сондықтан Оның қолы алынғанға дейін оны ешкім көре алмағанын көрдім». Early Writings, 74, 75.

1843 жылдан кейін Жаратқан Ие тағы бір кесте жасауды нұсқады, бірақ бірінші (1843) кесте тек шабыт арқылы ғана өзгертілуге тиіс еді.

«Мен шындықтың кестелерде айқын көрсетілуі керектігін көрдім; өйткені жер де, оның бүкіл толықтығы да Жаратқан Иенікі, сондықтан оны айқын ету үшін қажет қаражат аянбауға тиіс. Мен ескі кестенің Жаратқан Ие тарапынан бағытталғанын көрдім, әрі ондағы бірде-бір сан шабыт арқылы ғана болмаса, өзгертілмеуге тиіс. Мен кестедегі сандардың Құдай қалағандай болғанын көрдім, әрі Оның қолы кейбір сандардағы бір қатені жауып, жасырып тұрғанын көрдім, сондықтан Оның қолы алынғанға дейін ешкім оны көрмеуге тиіс еді». Spalding and Magan, 2.

Николс бауырласпен (1850 жылғы сызбаны жасаған) бірге тұрған кезінде, ол сызбаны жасап жатқан уақытта, Уайт қарындас 1850 жылғы сызбаны Киелі кітаптан көргенін айтты.

«Мен Құдайдың Николс бауырлас шығарған кестенің жариялануында болғанын көрдім. Мен осы кесте туралы Киелі кітапта пайғамбарлық бар екенін көрдім, әрі егер бұл кесте Құдай халқына арналған болса, егер ол біреу үшін жеткілікті болса, онда ол екіншісі үшін де жеткілікті, ал егер біреуге үлкенірек ауқымда жаңадан салынған кесте қажет болса, онда ол баршасына да дәл сондай қажет». Manuscript Releases, 13-том, 359.

Хабаққұққа: «Аянды жаз да, оны тақталарға анық етіп түсір», — деп бұйырылған еді. Хабаққұқтың екі тақтасы Құдайдың Адвентизммен жасаған келісімінің нышаны болды, өйткені Ол ежелгі Израилмен келісімге кіріп, заңның екі тақтасын және заңның сақтаушылары болу жауапкершілігін бергеніндей, оларды да Өз пайғамбарлықтарының сақтаушылары етті. Бірақ Хабаққұқ аянды айқын ететін сол тақталарға қатысты табынушылардың екі тобын айқындайды. Бір тобы — «жаны панданып көтерілген» әрі «тура емес» жандар; ал екінші тобы «әділдер» деп аталады, олар «өз сенімі арқылы өмір сүреді».

Хабаққұқ кітабының мәнмәтіні ақталғандардың екі тас тақта арқылы бейнеленген пайғамбарлық Сөзге негізделген сеніммен өмір сүретінін көрсетеді; сондықтан ақталмағандар Адвентизмнің бастауын қабылдамай тастаған. Мен айтқым келетін ой біраз уақыт бұрын қарастырған бір үзіндіге негізделеді. Ол былай дейді:

«Алайда киелі орын, 2300 күнмен байланысты түрде, сондай-ақ Құдайдың өсиеттері мен Исаның сенімі сияқты тақырыптар өткендегі Адвент қозғалысын түсіндіріп, біздің қазіргі ұстанымымыздың қандай екенін көрсетіп, күмәнданушылардың сенімін нығайтып, даңқты болашаққа сенімділік беруге әбден лайық. Мен елшілердің ерекше тоқталуы тиіс негізгі тақырыптар осылар екенін жиі көрдім». Early Writings, 63.

Біз осы төрт ақиқаттың бәрін жаңа ғана қарастырып шықтық: киелі орын, 2300 күн, Құдайдың өсиеттері және Исаға деген сенім. Біз осы төрт ақиқаттың бәрін «өткен Адвент қозғалысын түсіндіріп, қазіргі ұстанымымыздың қандай екенін көрсету үшін мүлтіксіз есептеліп құрылған» ақиқаттың құрылымына орналастырдық. Сол құрылым — «алғашқы рет айтылу ережесі»; ол — Альфа мен Омеганың таңбасы; әрі ол — ақиқаттың құрылымы, өйткені «ақиқат» сөзінің өзінде де Адвентизмнің басталуын түсіндіру үшін берілген «қазіргі

ақиқат» деп айқындалған осы төрт ақиқаттың бәріндегімен бірдей таңба бар.

Егер бұдан өзге ештеңе болмаса да, бұл біз қарастырып отырған «ақиқат» деп аударылған сөздің мәңгілік Ізгі хабардың негізі екенін, ақырғы ескерту хабарының негізі екенін, үшінші періштенің хабарының негізі екенін және Иса Мәсіхтің Аян кітабының едәуір үлкен бөлігін құрайтынын білдіреді.

Аян кітабының бірінші тарауының алғашқы үш аятында Иса Мәсіхтің Аяны ретінде бейнеленген ақырғы ескерту хабары Аяның соңында екінші рет қуәландырылады. Аяның соңы Ескі Өсиеттің алғашқы аяттары туралы да, сондай-ақ Ескі Өсиеттің соңғы аяттары туралы да қуәлік етеді. Осы төрт сілтемені, пайғамбарлық жолды пайғамбарлық жолдың үстіне қоюдың киелі ережесін қолдана отырып, салыстырғанда, ақырғы ескерту хабары Жаратушының Өзі жаратқан болмыстарымен қарым-қатынасына қатысты екені қорытындыланады. Бұл Оның жаратушы құдіретіне қатысты. Бұл Оның жаратушы құдіретінің Өз қауымына қалай жеткізілетініне қатысты. Бұл ақырды бастауымен сәйкестендіретін Құдайлықтың сипатына қатысты. Бұл сынақ мерзімі жабылардың дәл алдында келетін хабар, әрі одан да кең мағынаны қамтиды. Бұлардың бәрін бірге қарастырғанда, бұл Құдайдың жаратушы құдіреті туралы! Ал Оның жаратушы құдіреті туралы алғашқы рет айтылуы Жаратылыс кітабының басында, бірінші аяттан екінші тараудың үшінші аятына дейін берілген.

Әуел баста Құдай көк пен жерді жаратты. Ал жер иен, бос еді; әрі тұңғықтың бетінде қараңғылық тұрды. Және Құдайдың Рухы сулардың бетінде қалықтап жүрді.

Сонда Құдай: «Жарық болсын»,— деді; сонда жарық болды. Құдай жарықтың жақсы екенін көрді; әрі Құдай жарықты қараңғылықтан бөлді. Құдай жарықты Күн деп, ал қараңғылықты Түн деп атады. Кеш те, таң да болды — бірінші күн.

Сонда Құдай: «Сулардың ортасында аспан күмбезі болсын, ол суларды сулардан бөліп тұрсын»,— деді. Құдай аспан күмбезін жасап, аспан күмбезінің астындағы суларды аспан күмбезінің үстіндегі сулардан айырды; солай болды. Құдай аспан күмбезін Аспан деп атады. Кеш болды, таң атты — екінші күн.

Құдай былай деді: «Аспан астындағы сулар бір жерге жиналсын, сонда құрғақ жер көрінсін». Солай болды. Құдай құрғақ жерді Жер деп атады, ал сулардың жиынтығын Теңіздер деп атады. Құдай мұның жақсы екенін көрді. Құдай былай деді: «Жер бетіне шөп шықсын, тұқым беретін өсімдіктер және жер бетінде өз түріне қарай жеміс беретін, тұқымы өз ішінде болатын жеміс ағаштары өсіп шықсын». Солай болды. Жер бетіне шөп шықты, өз түріне қарай тұқым беретін өсімдіктер және өз түріне қарай жеміс беретін, тұқымы өз ішінде болатын ағаштар өсіп шықты. Құдай мұның жақсы екенін көрді. Кеш болды, таң атты — үшінші күн.

Сонда Құдай: «Күнді түннен айыру үшін аспан кеңістігінде жарықтар болсын; олар белгілер, мезгілдер, күндер мен жылдар үшін болсын. Және олар жерге жарық беру үшін аспан кеңістігінде жарықтар болсын»,— деді. Солай болды. Құдай екі ұлы жарықты жаратты: күнді билеу үшін ұлырақ жарықты, түнді билеу үшін кішірек жарықты;

жұлдыздарды да жаратты. Құдай оларды жерге жарық беру үшін, күн мен түнге билік ету үшін және жарықты қараңғылықтан айыру үшін аспан кеңістігіне орналастырды. Құдай мұның жақсы екенін көрді. Кеш болды, таң атты — төртінші күн.

Сонда Құдай былай деді: «Сулар тірі жаны бар, қозғалатын мақұлықтарға толып-тасысын, әрі құстар жер үстінде, аспан күмбезінің ашық кеңістігінде ұшсын». Сонда Құдай алып теңіз мақұлықтарын және сулар өз тегіне қарай молынан шығарған барлық қозғалатын тірі жандарды, сондай-ақ әрбір қанатты құсты өз тегіне қарай жаратты; және Құдай оның жақсы екенін көрді. Құдай оларға батасын беріп: «Өсіп-өніп, көбейіңдер, теңіздердегі суларды толтырыңдар; ал құстар жер бетінде көбейсін», — деді. Кеш болды, таң атты — бесінші күн.

Сонда Құдай былай деді: «Жер өз тегі бойынша тірі жанды: малды, жер бауырымен жорғалаушыларды және жердегі аңдарды өз тегі бойынша шығарсын». Солай болды. Құдай жердегі аңдарды өз тегі бойынша, малды өз тегі бойынша, әрі жерде жорғалайтынның бәрін өз тегі бойынша жаратты. Құдай оның жақсы екенін көрді. Содан кейін Құдай былай деді: «Өз бейнеміз бойынша, Өзімізге ұқсас етіп адамды жаратайық; олар теңіздегі балықтарға, әуедегі құстарға, малға, бүкіл жерге және жерде жорғалайтын әрбір жәндікке үстемдік етсін». Осылайша Құдай адамды Өз бейнесі бойынша жаратты; оны Құдайдың бейнесі бойынша жаратты; оларды еркек және әйел етіп жаратты. Құдай оларға батасын беріп, былай деді: «Өсіп-өніңдер, көбейіңдер, жерді толтырыңдар да, оны бағындырыңдар; теңіздегі балықтарға, әуедегі құстарға және жер бетінде қозғалатын әрбір тірі жанға үстемдік етіңдер». Сонан соң Құдай былай деді: «Міне, Мен сендерге бүкіл жер бетіндегі тұқым беретін әрбір шөпті және тұқымды жемісі бар әрбір ағашты бердім; олар сендерге қорек болады. Ал жердегі әрбір аңға, әуедегі әрбір құсқа және жер үстінде жорғалайтын, ішінде тіршілік тынысы бар нәрсенің бәріне қорек үшін әрбір көк шөпті бердім». Солай болды. Құдай Өзі жаратқанның бәрін көрді, міне, бұл өте жақсы еді. Кеш болды, таң атты — алтыншы күн. Осылайша аспан мен жер және олардың барша жиыны тәмамдалды. Жетінші күні Құдай Өзі істеген ісін аяқтады; әрі Өзі істеген бүкіл ісінен жетінші күні тынықты. Құдай жетінші күнге батасын беріп, оны қасиетті етті, өйткені сол күні Құдай жаратып, жасаған бүкіл ісінен тыныққан еді. Жаратылыс 1:1–2:3.

Алдыңғы аяттар жаратылыстың бүкіл куәлігін білдіріп, Құдай сөзінің жаратушы күшке ие екенін айқындайды.

Бүкіл жер жүзі Жаратқан Иеден қорықсын; дүниенің барлық тұрғындары Оның алдында үрейленіп, қастерлей тұрсын. Өйткені Ол айтты, сонда солай болды; Ол бұйырды, сонда бәрі берік орнады. Забур 33:8, 9.

Әлемді жаратқан сол бір Жаратушы күш адамдарды өзгерту үшін Мәсіх арқылы әрекет етеді.

«Әлемдерді болмысқа шақырған жаратушы күш Құдайдың сөзінде. Бұл сөз күш дарытады; ол өмір туғызады. Әрбір бұйрық — уәде; ерікпен қабылданып, жанға сіңірілгенде, ол өзімен бірге Шексіз Тұлғаның өмірін әкеледі. Ол болмысты өзгертіп,

жанды Құдайдың бейнесіне сай қайта жаратады.

Осылай берілген өмір де дәл солай сақталады. «Адам Құдайдың аузынан шығатын әрбір сөзбен өмір сүреді» (Матай 4:4). Тәрбие, 126.

Иса Мәсіхтің Аяны Құдай Сөзінің адамдарға қалай жеткізілетінін айқын көрсетеді. Ол Өкеден Ұлға, Ұлдан періштеге, періштеден оны жазып алып, қауымдарға жолдайтын пайғамбарға келеді. Аян кітабының басында да, соңында да баяндалған осы байланыс үдерісі Жакыптың баспалдағы арқылы да бейнеленген, онда періштелер баспалдақпен жоғары көтеріліп, төмен түсіп жүреді. Ол сондай-ақ Зәкәрияның майды киелі орынға жеткізетін екі алтын түтігі арқылы да бейнеленген. Құдай мен адамның арасындағы байланыс үдерісі — Киелі кітап пайғамбарлығының бір тақырыбы, әрі жіберілетін хабарда ғаламды жаратқан шығармашылық күдірет бар. Аяның бірінші тарауындағы байланыс үдерісінде қауымдарға табыс етілген хабарда лаодикеялықты филаделфиялыққа айналдыратын күш бар екенін түсіну керек.

Ескі өсиеттің де, Жаңа өсиеттің де басталуын не аяқталуын қарастырсақ та, хабар біреу-ақ. Құдай соңғы ескерту хабарын жеткізіп жатыр, әрі егер ол оны еститіндер тарапынан естіліп, сақталса, онда оның ішінде Құдайдың жаратушы күші бар. Мұны жүзеге асыратын хабар Альфа мен Омегаға тән құдайлық аяда орналастырылған. Басы, ортасы және соңы. Өзара бірігіп «ақиқат» деген сөзді құрайтын үш еврей әрпі — мәңгілік Ізгі хабар; ал сол әріптер, олардың мағыналары және бір-бірімен қосылғанда түзетін сөз принципті де, сондай-ақ Альфа мен Омега болып табылатын Сол Біреуді де бейнелейді. Бұл Оның жаратушы күшін айқындайды. Жаратылыс хикаясының соңғы үш сөзінің әрқайсысы «ақиқат» сөзін құрайтын үш әріптен, сол ретпен, басталады.

Жаратылыс тарихының соңын құрайтын үш сөз қосылып «ақиқат» деген сөзді түзетін үш әріптен басталады. Аяттың соңғы үш сөзі ретімен א (Алеф), מ (Мем) және ל (Тав) әріптерінен басталады. Бұл үш сөз «Құдай», «жаратты» және «жасады» деп аударылады. Осы үш сөздің әрқайсысы да сол ретпен א (Алеф), מ (Мем) және ל (Тав) әріптерінен басталуы жаратылыс баянының толықтығы мен реттілігін одан әрі айқындай түседі. Бұл үлгіні еврей мәтінінің қызықты тілдік ерекшелігі ретінде яһуди түсіндірмешілері атап өткен.

Жаратылыс туралы әңгіме «бастапқыда» деген сөздермен басталады және ол Альфа мен Омеганы, бастауы мен аяқталуын, әуелгі мен соңғыны білдіретін үш сөзбен аяқталады. Жаратылыс кітабындағы куәлікте бейнеленген жаратушы күш ғажайып Тіл Иесінің қолтаңбасымен басталып, сонымен аяқталады.

Бір нәрсенің соңғысын бейнелейтін оның алғашқысы — пайғамбар Жоханның ерекше атап көрсеткені осы еді: ол сол кезде бар болғанды жазу арқылы, сол мезетте болашақта не болатынын да жазып отырды.

Ескі Өсиеттің соңында бейнеленген Илиястың соңғы ескерту хабары жексенбілік заң дағдарысы мен таяп келе жатқан соңғы жеті жазаның аясында сол бір пайғамбарлық қағидатты айқындайды.

«Алғашқы аталу қағидасы» және оның білдіретіндерінің бәрі — «осы шақтағы ақиқат» орналастырылуға тиісті «негіз». Сол негіз — «алғашқы аталу қағидасы», әрі ол Құдайдың сипаттарының бірі болып табылады.

Адвентизмнің басталуын бейнелейтін Даниял кітабында және адвентизмнің ақырын бейнелейтін Аян кітабында, алғашқының соңғыны бейнелеп көрсететіні туралы қағида тұрғысынан қарағанымызда, біз таңғаларлық параллельдерді көреміз. Даниял кітабы Исаға тән бір қырды ашады, өйткені онда құпиялардың ғажайып Санаушысы деген мағынаны білдіретін Палмони есімі қолданылады. Даниял сондай-ақ Исаны бас періште Михаил ретінде таныстырады. Жохан да Даниял сияқты дәл осыны істеу үшін қолданылған, бірақ ол математиканың Иесін де, періштелердің Басшысын да емес, тілдің Иесін таныстырады. Исаны әліпбидің Иесі ретінде қарастырғанымызда, біз Киелі кітаптағы ең ұзақ тарау — Забур 119-ды ескеруіміз керек.

Забур 119 — әліпбилік акростих, яғни әрбір сегіз аяттан тұратын топтың алғашқы әріптері бірдей әріптен басталады. Еврей әліпбиінде жиырма екі әріп бар, сондықтан сегіз аяттан тұратын жиырма екі бөлім бар. Әрбір бөлім әліпбидің реті бойынша тиісті әріптен басталады, содан кейін сол әріпке телінген сегіз аяттың әрқайсысы да сол әріптен басталады. Әрбір әріпке сегіз аяттан келеді; демек, сегіз аятты еврей әліпбиінің жиырма екі әрпіне көбейтсек, барлығы жүз жетпіс алты жол шығады. Бұл Забур тәртіптің Құдайы болып табылатын, ал бейберекеттің Құдайы емес Құдайға мойынсұнуды ерекше атап көрсетеді (сондықтан да акростихтік құрылым қолданылған).

Забур 119-тағы тағы бір айрықша тақырып — Құдай Сөзінің толықтай жеткілікті екендігі жөніндегі терең ақиқат. Осы Забурдың өн бойында Құдай Сөзіне қатысты сегіз түрлі атау қолданылады: заң, куәліктер, өсиеттер, жарғылар, әмірлер, үкімдер, сөз және қаулылар. Іс жүзінде әрбір аятта Құдай Сөзі аталады. Забур 119 Жазбалардың болмысын ғана растап қоймайды, сонымен бірге Құдай Сөзінің Құдайдың Өзіне тән болмысты айқын бейнелейтінін де растайды. Забур 119-та баяндалған Құдайдың мынадай сипаттарына назар аударыңыз:

1. Әділдік (7, 62, 75, 106, 123, 138, 144, 160, 164, 172-аяттар)
2. Сенімділік (42-аят)
3. Ақиқаттылық (43, 142, 151, 160-аяттар)
4. Адалдық (86-аят)
5. Өзгермейтіндік (89-аят)
6. Мәңгілік (90, 152-аяттар)
7. Жарық (105-аят)
8. Тазалық (140-аят)

Забур екі бақыттаудан басталады. Жолдары мінсіз, Құдайдың заңы бойынша жүретін, Оның өсиеттерін сақтап, Оны бүкіл жүрегімен іздейтіндер «бақытты». Осы ұлы Забурда біз үшін берілген тәлімдер осылар. Құдай Сөзі бізді дана етуге, әділдікке баулуға және әрбір игі іске

толықтай жарақтандыруға жеткілікті (2 Тімотеге 3:15–17).

Әрине, Забур 119 діни дүниеде әлі де едәуір шешімін таппаған бір мәселеге жатады. Бұл Киелі кітаптың ортаңғы аяты қайсысы және Киелі кітаптың ортаңғы тарауы қайсысы деген мәселеге қатысты. Интернеттен іздесеңіз, қай Киелі кітап нұсқасын қолданатыныңызға және тағы сол сияқты жайттарға негізделген әртүрлі уәждерді табасыз. Дау-тартыстағы әрбір ұстанымның мәселесі мынада: Киелі кітаптың ортасы деген ұғым — ол аят болсын, не тарау болсын — Киелі кітапты жазған Автордың өзі арқылы айқындалуға тиіс, ал Киелі кітапты зерттеуші не сынға алушы адам арқылы емес.

Киелі кітап барлық нәрсенің бастауы мен соңы бар екенін үйретеді. Әр нәрсенің өз мерзімі бар.

Аспан астындағы әр нәрсенің өз мезгілі бар, әрі әр мақсаттың өз уақыты бар: туылатын уақыт бар, және өлетін уақыт бар; отырғызатын уақыт бар, және отырғызылғанды жұлып алатын уақыт бар. Уағыздаушы 3:1, 2.

Туатын уақыт бар және өлетін уақыт бар, бірақ сонымен бірге өміріміздің басталуы мен аяқталуының арасындағы ортада өтетін өмір де бар. Туу да, өлім де уақыт ішіндегі қысқа ғана сәт. Өмір — сол орта; және, әдетте, біз туатын уақыт пен біз өлетін уақытқа қарағанда, онымен байланысты тарих әлдеқайда мол болады.

«Алғаш рет аталуы қағидасындағы» орта бөлік, әдетте, алғашқысы мен соңғысынан әлдеқайда мол куәлікке ие. Киелі кітаптан бір ғана аятты немесе тарауды іздеп тауып, соны орта деп анықтау — тіпті басталуы мен аяқталуы мәні жағынан уақыт нүктелері болғанның өзінде де — киелілік дәлелдерді елемеу болып табылады; өйткені орта бөлік, әдетте, белгілі бір уақыт кезеңі болып келеді. Әрине, басталуы, аяқталуы және орта бөлігі өзара үйлеседі, дегенмен көп жағдайда соңындағы дәл сол бірдей waymark басталуына қарама-қарсы болады.

Иса Жақия Шомылдырушыны Ілияс деп таныды, әрі екеуі де пайғамбарлық оқиғалардың бірдей тізбегін бейнелейді; бірақ Ілиясты оны түрмеге қамауға және өлтіруге ұмтылған зұлым әйел — Изебел — қудалады, алайда ол мұны ешқашан жүзеге асыра алмады. Ілиястың нышаны болған Жақияны да оны түрмеге қамауға және өлтіруге ұмтылған зұлым әйел — Иродия — іздеді, және ол мұны жүзеге асырды. Ілияс пен Жақия — өзара алмастырылатын нышандар, бірақ оларда кейбір пайғамбарлық сипаттар бір-біріне қарама-қарсы болғанымен, сонда да өзара параллель келеді. Ілияс ешқашан өлген жоқ, ал Жақия өлді. Бір-бірімен сәйкес келетін пайғамбарлық межелердің көбіне қарама-қарсы болатынын түсіну көргісі келетіндерге Киелі кітаптың дәл ортасы Забур 118 екендігін көруге мүмкіндік береді.

Біз мұнда анықтап келгендей, алғашқы аталу қағидасын қолданған кезде, Киелі кітаптың ортасының басталуы екі аяттан тұратын, Киелі кітаптағы ең қысқа тарау — Забур 117 екені анықталады. Одан кейін Киелі кітаптың ортасы болып табылатын 118-тарау келеді, ал 118-тараудан кейін Киелі кітаптағы ең ұзын тарау әрі Киелі кітап ортасының аяқталуы

болып табылатын 119-тарау келеді. Ғажайып Тіл Иесі бастауын ең қысқа тараумен белгілейді, содан кейін аяқталуын ең ұзын тараумен белгілейді. Бұлар — бір-біріне қарама-қарсы екі тарау. Бастау — тұқым, ал аяқталу — ортада орналасқан барлық куәліктер өзара байланыстырылып, толық кемеліне келген өсімдік жетіліп шыққан орын. Забур 117-ге назар аударайық.

Уа, барлық халықтар, Жаратқан Иені мадақтандар; барлық жұрттар, Оны дәріптендер. Өйткені Оның бізге деген мейірімді сүйіспеншілігі ұлы; және Жаратқан Иенің ақиқаты мәңгілікке қалады. Жаратқан Иені мадақтандар. Забур 117:1, 2.

Біз қарастырып отырған, үш әріптен құралған сөз екінші аятта «ақиқат» деп аударылған және Киелі кітаптың ортасының басталуын білдіреді (Киелі кітаптың ортасы — Забур 117–119). Ортаның соңы — Забур 119. Забур 118 — сол ортаның нақ ортасы. Забур 118 Киелі кітаптағы ең қысқа және ең ұзын тараулардың арасында орналасқан, ал басы болып табылатын ең қысқа тарау үш әріптен жасалған «ақиқат» сөзін алға тартады; сол үш әріп мәңгілік Ізгі хабардың үш қадамын бейнелейді және ақиқатты түсінудің құрылымын құрайды. Бұл құрылым Альфа мен Омега ретіндегі Мәсіхтің мінезін бейнелейтін қағида болып табылады.

Ортаңғының соңы, яғни 119-тарау, Киелі кітаптың дәл ортасына орналастырылған әліпбилік акростих болып табылады, ол ғажайып тілтанушыны айрықша атап көрсетеді. 119-тарауда бір сөз төрт рет «ақиқат» деп аударылған.

Ақиқат сөзін аузымнан мүлде тартып алма; өйткені мен Сенің үкімдеріңе үміт арттым. 43-аят.

Әділдігің — мәңгілік әділдік, ал заңың — ақиқат. 142-аят.

Уа, Жаратқан Ие, Сен жақынсың; әрі барлық өсиеттерің — ақиқат. 151-аят.

Сенің сөзің әуел бастан-ақ шындық; әрі Сенің әрбір әділ үкімдерің мәңгіге тұрады. 160-аят.

Осы аяттардағы ақиқат — Киелі кітап пайғамбарлығындағы бастауынан ақырына дейінгіні айқындайтын ереже, әрі сол аяттардағы ақиқат мынау: Альфа мен Омега, бастауы мен ақырына қалай Өз қолтаңбасын қойған болса, Киелі кітаптың ортасына да солай Өз қолтаңбасын қойған. Бірінші мен Соңғының қолтаңбасы — үшінші періштенің ақырғы ескерту хабарын ұсынудың «қаңқасы». Ортаның соңғы бөлігіне «ақиқат» деп аударылатын сөз қолданылған төрт аят кіреді, бірақ төртінші сілтеме жай ғана «ақ» деп аударылған. Сол төрт аяттың ең соңғысы бұл сөздің «бастапқыдан бері» «ақ» екенін айқындайды.

Әуел баста, Жаратылыс кітабының бірінші және екінші тарауларындағы жаратылыс баянында «ақиқат» сөзі тікелей жазылмаса да, ол жаратылыс баянының соңғы үш сөзінде бейнеленген, өйткені әрбір сөз рет-ретімен «ақиқат» сөзін құрайтын әріптерден басталады. Әуел баста Сөз болды, әрі бәрі де Сол арқылы жаратылды, ал Жаратылыс кітабындағы жаратылыстың куәлігі «Әуел баста» деген сөздермен басталып, Ишаяда Оның жалғыз әрі

бірден-бір Құдай екендігінің дәлелі деп айқындалған Мәсіхтің бір сипатына қатысты ақиқаттарды білдіретін үш сөзбен аяқталады.

Киелі кітаптың ортасы (Забур 117–119) 117-тарауда «ақиқат» деген сөзді қолдану арқылы бастаманың ақырды білдіретіні туралы шындыққа сілтеме жасаудан басталады. Бұл сөз мәңгілік Ізгі хабар мен үш періштенің хабарларын бейнелейтін және жаратылыс тарихының аяқталуын айқындайтын үш әріптен құралады. Киелі кітаптың ортасының соңы — ғажайып тіл маманы құрастырған әліпбидің көрінісі; ол қазір Оның мінез-құлқы туралы ашылып жатқанның аян сөзінің анықтамасымен үйлесетінін орнықтыру үшін берілген, өйткені Иса Мәсіхтің Аяны — Мәсіхтің мінез-құлқының осы уақытқа дейін, тіпті мүлде де болса, толық мойындалмаған бір қырын таныстыруға арналған хабар. Бұл аян келісім тарихының желілерімен үйлеседі, өйткені келісім тарихы His-story өрбіген сайын Құдайдың Өзін есімдер арқылы ашуға деген талпынысының дәлелдерін қамтиды.

«Заңның ұлы қағидалары, Құдай болмысының өз табиғатының өзі, Мәсіхтің тауда айтқан сөздерінде көрініс тапқан. Кім солардың үстіне құрылыс салса, сол Мәңгілік Жартас — Мәсіхтің үстіне құрылыс салып жатыр. Сөзді қабылдаған кезде, біз Мәсіхті қабылдаймыз. Ал Оның сөздерін осылай қабылдайтындар ғана Оның үстіне құрылыс салып жатыр. “Себебі ешкім де қаланған негізден, яғни Иса Мәсіхтен, басқа негіз қоя алмайды”. 1 Қорынттықтарға 3:11. “Аспан астында адамдарға берілген, біз сол арқылы құтқарылуға тиіс болатын басқа есім жоқ”. Елшілердің істері 4:12. Мәсіх, яғни Сөз, Құдайдың аяны — Оның мінезінің, заңының, сүйіспеншілігінің, өмірінің көрінісі — төтеп беретін мінезді қалыптастыра алатын біз үшін жалғыз негіз болып табылады». Бата тауы, 148.

Әрине, осы шындыққа қатысты қарастыруға тиіс нәрсе бұдан әлдеқайда көп, бірақ біз осы жерден тоқтаймыз.